

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ " СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ", с. ДАМЯНИЦА e-mail:

ou_damianica@abv.bg, Директор: 0885 395 756

Утвърждавам:

Директор:

/ Павел Ерменков/

Учебна програма

ЗА РАЗШИРЕНА ПОДГОТОВКА ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ШЕСТИ КЛАС 2024 – 2025 УЧЕБНА ГОДИНА

Хорариум за избираемите часове:

1,5 час седмично

51 часа – годишно

Изготвил:

/ Камелия Николова/

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма за разширена подготовка в избираеми учебни часове по български език и литература за VI клас е разработена в съответствие с държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка. Разработена е за 1,5 учебен час седмично.

КОМПОНЕНТ – БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Обучението по български език в VI клас е свързано с овладяване на знания за системата на българския книжовен език и на умения, развиващи комуникативните компетентности на обучаваните. С цел развиване на социокултурните компетентности тази програма включва теми и дейности, насочени към овладяване на умения за извличане и обработване на информация от научни и от официално-делови текстове, представени в различни информационни източници; към усъвършенстване на уменията за използване на информация в различни комуникативни ситуации.

По отношение на развиваните езикови компетентности програмата предлага теми и дейности, свързани с овладяване на уменията за извличане на научни и на официално-делови текстове. Разширяват се знанията за местоименията, за неличните глаголни форми и за системата на глаголните времена. Надграждат се знанията за променливо Я, еднородни части в простото изречение; сложно съчинено изречение; съюз, междуметие и частица.

Във връзка с усъвършенстване на комуникативните компетентности в устното и в писменото общуване в VI клас се развиват умения за аргументиране на мнение и за толерантно участие в диалог, усъвършенстват се уменията за създаване на следните видове текст: отговор на научен въпрос, обява, делова покана.

КОМПОНЕНТ – ЛИТЕРАТУРА

Обучението по литература в VI клас е насочено към надграждане на базисните знания, умения и отношения, свързани с литературата и с изграждането на литературни и социокултурни компетентности на ученика. Към включените в общообразователна подготовка задължителни за изучаване осем текста са избрани допълнително още шест текста от български автори и четири – от световната литература, с които се цели разширената подготовка да подготви личности, които да възприемат художествената литература като ценност, като достижение на човешката мисъл и да изпитват стремеж и необходимост да общуват с нея.

По отношение на комуникативните компетентности очакваните резултати в VI клас са свързани с усъвършенстване на уменията за създаване и възприемане на реч както откъм смисловата ѝ, така и откъм действената ѝ страна, а също и с уменията за културно изразяване и творчество, за езиково посредничество и с интерактивните умения на ученика, развивани чрез обогатяване жанровия репертоар на създаваните от учениците речеви продукти, както и с по-нататъшното култивиране на читатели с уверена и самостоятелна преценка на четивата.

Учебната програма за разширена подготовка по български език и литература надгражда компетенции, които са особено значими за езиковото и литературното развитие на шестокласниците, като поставя акцент върху комуникативните компетентности, с оглед подобряване на тяхната четивна грамотност.

В тази връзка предложеният вариант на учебна програма се фокусира върху усъвършенстване на комуникативните компетентности, с акцент върху четенето като компетентност, която да осигурява на учениците навлизане в смисловите дълбочини на текста, да разбират заложената в него информация, да осъзнават и интерпретират начина, по който е построен текстът, за да могат да пренасят прочетеното в сферата на социалните отношения, а по-късно и в професионалния си живот.

Подбраното учебно съдържание за разширена подготовка пряко кореспондира с учебната програма за общообразователна подготовка по предмета, като дава възможност да се задълбочат и затвърдят знанията и уменията на учениците, формирани в процеса на езиковото и литературното им обучение. Усвоените начални знания за езиковите и речеви единици и за художествената образност се обогатяват, надграждат и доуточняват. Включват се допълнителни текстове и отделни теми, които по различен начин интерпретират и разширяват учебното съдържание най-вече по литература, чрез което се повишава интереса на учениците към обучението по български език и литература, повишава се тяхната активност и се осъществяват вътрешнопредметни и междупредметни връзки и взаимодействия.

Учебното съдържание е съобразено с възрастовите и индивидуални потребности на шестокласниците.

Обучението по български език и литература в избираеми учебни часове е предвидено да се провежда един час и половина седмично седмично, 51 часа годишно.

Цели на обучението в избираеми учебни часове по български език и литература:

Учебният предмет български език и литература изгражда основата на компетентностите по български език и на грамотността за четене и е пряко свързан с постигането на базовата, функционалната и комплексната грамотност. Общата цел е насочена към формиране у учениците на комуникативни компетентности за възприемане и създаване на стилистично диференцирани текстове, за развитие на емоционално оценъчно отношение и нагласа за възприемане и създаване на духовни ценности. В тази връзка следва да се разширят и обогатят знанията на учениците по отношение на:

- ✓ Общуването в научната сфера по въпроси, изучавани в различни предметни области.
- ✓ Изразяване на твърдения, подбор на доказателства, оформяне на отговор на научен въпрос.
- ✓ Овладяване на разширен репертоар от синтактични конструкции – словоредни варианти, еднородни части, синонимни синтактични връзки.
- ✓ Редактиране на собствен текст със съответните синтактични трансформации.

- ✓ Умения за самостоятелен подбор на четива.
- ✓ Осмисляне и тълкуване на прочетеното, формиране на лично разбиране за текста и аргументиране според внушенията в него.
- ✓ Формиране на оценъчна позиция у ученика.
- ✓ Да се активизират, стимулират и мотивират учениците за съзнателно и целенасочено изучаване на езика и литературата

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ	ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК	
СОЦИОКУЛТУРНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	Разбира зависимостта на езиковите средства от речевата ситуация и ги използва в съответствие с нея. Търси, извлича, подбира и използва информация от различни видове текст (научен, официално-делови) и от различни информационни източници за решаване на комуникативни задачи. Задава въпроси и дава отговори на поставени въпроси. Изразява твърдения и се аргументира. Разбира инструкции и работи по зададен модел в училищна и в извънучилищна среда.
ЕЗИКОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	Познава видовете текст – описание, повествование, разсъждение. Разпознава особеностите на научен текст, на обява и на делова покана. Владее езикови средства, свързани с фонетични, с морфологични, със синтактични и с лексикални явления, и ги използва уместно в речевата практика. Служи си с разнообразни синтактични конструкции и използва синонимни варианти според целта на общуване.
КОМУНИКАТИВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	<i>Слушане</i> Умее да изслушва мнения и да сравнява различни гледни точки при

	участие в диалог. Разбира смисъла на познат и на непознат текст при слушане с определена комуникативна задача. <i>Четене</i> Разбира смисъла на познат и на непознат текст при четене. Извлича, подбира, синтезира информация от урочна статия за изпълнение на определена комуникативна задача. <i>Говорене</i> Спазва правилата на книжовния изговор. Поставя логическо ударение, като се съобразява с определена комуникативна задача. Участва в диалог, умее да оспори мнение, различно от своето, като проявява толерантност и учтивост в общуването. Създава в устна форма: • обява, делова покана; • отговор на научен въпрос. <i>Писане</i> Планира, структурира, композира и графично оформя текста, който създава. Спазва изучените книжовни езикови правила. Има формирани правописни навици по отношение на често употребявани думи и на думи от терминологичната лексика. Редактира текст. Създава в писмена форма: • обява, делова покана; • отговор на научен въпрос, включително и на електронни носители.
ЛИТЕРАТУРА	
СОЦИОКУЛТУРНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	Съпоставя мястото на индивида в различни общности в съвременността (семейството, неформални и формални групи),

	идентифицира (потенциални) конфликти между тях и обосновава своя позиция по проблема за предотвратяването или за разрешаването им. Свързва примери за проблеми и конфликти от изучавани литературни текстове с лични идеи, за да обоснове собствена гледна точка. Разпознава по откъс от изучавано произведение неговия автор и (заглавието на) самото произведение. Свързва имена на герои от изучавано произведение с името на неговия автор и със заглавието на произведението. Свързва изучавано произведение с името на автора, с жанра и с имена на герои от произведението и с интерпретирани в него мотиви. Определя начини, по които (откъс от) художествен текст въздейства естетически, и се обосновава чрез примери от художествения изказ. Определя начини, по които (откъс от) изучаван художествен текст утвърждава своите идеи и ценности и/или отрича други, и се обосновава чрез примери от художествения изказ. Избира четива самостоятелно, като прилага поне два критерия: автор, издател, анотация, критическа оценка, препоръка от приятел и др. Аргументира читателския си избор.
ЛИТЕРАТУРНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	Различава и тълкува в изучавани повествователни литературни текстове действията и развитието на героите в сюжета. Различава и тълкува в изучавани поетически литературни текстове преживявания, настроения, състояния на героя. Тълкува конкретни (откъси от) текстове съобразно жанровите им характеристики. Познава значението на следните понятия: повествовател, пейзаж, мотив, характеристика на герой. Обяснява функциите на повествователя за изобразяването на човека и света в изучавани повествователни текстове. Обяснява мотивацията на герой в изучаван дълъг повествователен текст.

	Обяснява функциите на пейзажа за изобразяването на човека и света в изучавани художествени текстове. Обяснява значенията на конкретен мотив за тематично-смысловото и/или сюжетното развитие в изучаван художествен текст. Обяснява значенията на характеристика на герой в изучаван художествен текст. Различава в художествен текст словосъчетания, в които поне една от думите е употребена с пряко значение, а другата/ другите – с преносно, и обяснява значението им за изграждането на смисъла на фразата и/или текста. Различава в художествен текст отклонения от обичайния за българската реч словоред и обяснява значението им за изграждането на смисъла на фразата и/или на текста.
КОМУНИКАТИВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	Създава в устна и в писмена форма характеристика на герой с цел да: обясни мотивацията на героя за неговите действия и/или неговата сюжетна роля; изрази естетическата си представа за героя. Създава в устна форма описание на пейзаж в художествен текст с цел да: изрази естетическата си представа за описваните елементи; предизвика у слушателя естетическо преживяване от художественото описание. Създава в писмена форма сбит преразказ с цел да информира някого за сюжета и за героите на текста. Анализира и критично оценява сполучливостта на свои или чужди (в устна или писмена форма) според осъществяването на комуникативната им задача: характеристика на герой, описание на пейзаж в художествен текст, сбит преразказ. Спазва книжовни езикови правила.

ГОДИШНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО СЪДЪРЖАНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА ЗА 6. КЛАС- ИУЧ

Видове уроци: У – упражнение; ПР – преговор

№ по ред	Учебна седмица	Тема на урочната единица	Очаквани резултати от обучението	Методи за работа	Бележка
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	1/ IX	Начален преговор	Актуализиране на знания и умения, придобити 1. – 5. клас	Упражнява самоконтрол при изпълняване на дидактически и/или на комуникативни задачи, както и при учене с цел определяне на силните и слабите си страни, на своя стил на учене.	
2	1/ IX	Начален преговор	Актуализиране на знания и умения, придобити 1. – 5. клас	Упражнява самоконтрол при изпълняване на дидактически и/или на комуникативни задачи, както и при учене с цел определяне на силните и слабите си страни, на своя стил на учене.	
3	2/ IX	Текстът в научното общуване	Различава научен текст описание, научен текст повествование, научен текст разсъждение.	Познава видовете текст – описание, повествование и разсъждение. Изразява твърдения и се аргументира. Извлича информация от електронни източници. Умее да работи в екип.	
4	2/ IX	Човекът и природата Човекът и природата	Разбира особеностите на връзката между човека и природата. Познава различни пейзажни елементи. Обяснява въздействието на природата върху човека.	Изразяване на впечатления, чувства, настроения, мисли, позиции по проблеми с помощта на различни езици – вербален, визуален (в т.ч. и изобразителен), музикален.	
5	3/X	„Хубава си, моя горо“ Любов и тъга по родното пространство	Различава и тълкува в „Хубава си, моя горо“ преживявания, настроения, състояния на героя.	Схематично представяне на теоретични знания.	

6	3/ X	Текстът в научното общуване	Търси, извлича, подбира и синтезира информация от научен текст, включително и от електронен носител, за изпълнение на конкретна комуникативна задача. Разграничава структурните елементи на научния текст – теза, аргументи, изводи. Разпознава спецификата на урочната статия като научен текст.	Задава въпроси и Извлича информация от електронни източници. Работи в библиотека. Съставя план на научен текст.	
7	4/ X	Извличане и обработване на информация от урочна статия	Извлича, подбира, синтезира информация от урочна статия за изпълнение на комуникативна задача.	Извлича информация от електронни източници.	
8	4/ X	„Отечество любезно, как хубаво си ти“ – Иван Вазов Отечеството – обичано и неоценено	Различава в „Отечество любезно, как хубаво си ти!“ словосъчетания, в кои-то поне една от думите е употребена с пряко значение, а другата/другите – с преносно, и обяснява значението им за изграждането на смисъла на текста. Различава в „Отечество любезно, как хубаво си ти!“ отклонения от обичайния за българската реч слово-ред и обяснява значението им за из-граждането на смисъла на фразата и/или на текста.	Съпоставяне и различаване на нормите и ценностите, валидни в различните общности в епохата на модерността, регулиращи взаимоотношенията между индивида и общността	
9	5/ X	Обобщителни упражнения върху научен текст	Осмисля същността на научния текст. Извлича информация от урочната статия като средство за общуване.	Извлича информация от познат/непознат научен текст и я прилага в съответствие с комуникативната задача.	
10	5/ X	„Моето семейство и други животни“ – вълнуващ спомен от детството	Различава и тълкува в откъси от „Моето семейство и други животни“ действията и развитието на героите в сюжета.	Самонаблюдаване и наблюдаване на съучениците, упражняване на самоконтрол при изпълняване на дидактически и/или комуникативни задачи, както и при учене с цел определяне на собствените силни и слаби страни, на собствения стил на учене.	
11	6/ X	Показателно местоимение	Разпознава показателното местоимение и определя граматичните му признаци.	Владее езикови средства и ги използва уместно в речевата практика.	
12	6/ X	Човекът и природата	Актуализира и обобщава знанията и уменията върху раздела „Човекът и природата“.	Съпоставяне на изучавани в часовете по литература текстове с текстове, изучавани в часовете по чужд език, въз основа на общи мотиви и/или обща жанрова принадлежност.	
13	7/ X	Отговор на научен въпрос (Темата е за развиване на	Извлича, подбира, синтезира информация от научен текст, включително на	Използва знанията си по български език при анализ и коментар на научни текстове.	

		комуникативни умения)	електронен носител, при изпълнение на определена комуникативна задача.		
14	7/ X	Въпросително местоимение	Разпознава въпросителните местоимения и определя граматичните им признаци. Разпознава въпросителните местоимения като свързващи думи в сложното изречение.	Владее езикови средства и ги използва уместно в речевата практика.	
15	8/XI	Въпросително местоимение	Разпознава въпросителните местоимения и определя граматичните им признаци. Разпознава въпросителните местоимения като свързващи думи в сложното изречение. Използва правилно формите на въпросителното местоимение.	Владее езикови средства и ги използва уместно в речевата практика.	
16	8/XI	Героите на разказа „Косачи“ между суровата реалност и красивата измислица	Обяснява мотивацията на герой в „Косачи“. Познава значението на понятието повествовател. Обяснява функциите на повествователя за изобразяването на човека и света в „Косачи“.	Самонаблюдаване и наблюдаване на съучениците, упражняване на самоконтрол при изпълняване на дидактически и/или комуникативни задачи, както и при учене с цел определяне на собствените силни и слаби страни, на собствения стил на учене.	
17	9/XI	Относително местоимение.	Разпознава относителните местоимения и определя граматичните им признаци. Разпознава относителните местоимения като свързващи думи в сложно изречение.	Владее езикови (морфологични) средства и ги използва уместно в речевата практика.	
18	9/XI	Отрицателно местоимение	Разпознава отрицателните местоимения и определя граматичните им признаци. Използва правилно формите на отрицателното местоимение.	Владее езикови (морфологични) средства и ги използва уместно в речевата практика.	
19	10/XI	„Художник“ Ролята на изкуството в човешкия живот. Изкуството като творческа дейност	Различава и тълкува в „Художник“ преживявания, настроения, състояния на героя. Различава в „Художник“ словосъчетания, в които поне една от думите е употребена с пряко значение, а другата/ другите – с преносно, и обяснява значението им за изграждането на смисъла на текста.	Изразяване на впечатления, чувства, настроения, мисли, позиции по проблеми с помощта на различни езици – вербален, визуален (в т.ч. и изобразителен), музикален. Различава в „Художник“ словосъчетания, в които поне една от думите е употребена с пряко значение, а другата/ другите – с преносно, и обяснява значението им за изграждането на смисъла на текста.	
20	10/XI	Относително местоимение Отрицателно местоимение	Разпознава относителните и отрицателните местоимения. Определя граматичните им признаци. Използва правилно формите на относителното и на отрицателното местоимение.	Сравнява и осмисля граматични (морфологични средства) от различни езици.	

21	11/XI	„Под игото“ – Иван Вазов Театърът – спасение от делника и колективното преживяване на мечтата за свобода	Обяснява функциите на повествователя за изобразяването на човека и света в главата „Представлението“ от „Под игото“.	Съпоставяне и различаване на историческите и литературните разкази за и образи на света, създадени от различни автори.	
22	11/XI	Неопределително местоимение.	Разпознава неопределителните и обобщителните местоимения; определя граматичните им признаци. Използва правилно формите на неопределителното и на обобщителното местоимение.	Прави съпоставка на езикови единици от различни езици. Умее да работи в екип.	
23	12/ XII	Обобщително местоимение	Разпознава неопределителните и обобщителните местоимения; определя граматичните им признаци. Използва правилно формите на неопределителното и на обобщителното местоимение.	Самостоятелно коригира грешки при употреба на местоименията.	
24	12/ XII	Звукови промени в думата. Променливо я	Спазва правилото за променливо я. Познава условия, при които правилото за променливо я не е в сила. Правилно изговаря и пише често употребявани думи и думи от терминологичната лексика.	Работи с правописен речник. Открива и редактира грешки в собствени текстове. Използва мултимедия за представяне на резултати по проект.	
25	13/ XII	Човекът и изкуството	Актуализира и обобщава знанията и уменията върху раздела „Човекът и изкуството“.	Самонаблюдаване и наблюдаване на съучениците, упражняване на самоконтрол при изпълняване на дидактически и/или комуникативни задачи, както и при учене с цел определяне на собствените силни и слаби страни, на собствения стил на учене.	
26	13/ XII	Отговор на научен въпрос	Създава в устна форма отговор на научен въпрос в определен обем, като спазва правилата на българския език.	Съобразява се с другите участници в общуването; използва подходящи паралингвистични средства.	
27	14/ XII	Човекът и другите Из „Под игото“, част I, глава XI „Раднини вълнения“ Изпитът – празник на знанието, човечността и свободолубието	Знае значението на думата „друг“ и онагледява с примери <i>другостта</i> . Разбира и обяснява отношението Аз и другите. Различава и тълкува в главата „Раднини вълнения“ от „Под игото“ действията и развитието и/или разкриването на героите в сюжета. Обяснява мотивацията на герой в главата „Раднини вълнения“.	Съпоставяне и различаване на нормите и ценностите, валидни в различните общности в епохата на модерността, регулиращи взаимоотношенията между индивида и общността.	

28	14/ XII	Описание на пейзаж в художествен текст (Темата е за развиване на комуникативни умения)	Създава в писмена форма описание на пейзаж в художествен текст с цел да изрази естетическата си представа за описваните елементи. Спазва книжовни езикови правила.	Изразяване на впечатления, чувства, настроения, мисли, позиции по проблеми с помощта на различни езици – вербален, визуален (в т.ч. и изобразителен), музикален.	
29	15/ I	Видове местоимения в българския език		Осъществява самоконтрол при изпълнение на учебни задачи.	
30	15/ I	Изпитът – празник на знанието, човечността и свободолубието	Идентифицира конфликти между общности в главата „Радини въннения“ от „Под игото“ и обосновава своя позиция по проблема за предотвратяването или за разрешаването им.	Съпоставяне и различаване на нормите и ценностите, валидни в различните общности в епохата на модерността, регулиращи взаимоотношенията между индивида и общността.	
31	16/ I/	Сегашно деятелно причастие. Минало страдателно причастие	Разпознава и образува сегашно деятелно и минало страдателно причастие. Спазва особеностите в правописа, в правоговора и в употребата на сегашно деятелно и на минало страдателно причастие.	Владее езикови (морфологични) средства и ги използва уместно в речевата практика.	
32	16/ I	Характеристика на героите в „Радини въннения“ (Темата е за развиване на комуникативни умения)	Обяснява значенията на характеристика на герой в главата „Радини въннения“ от „Под игото“.	Схематично представяне на теоретични знания, например за характеристика на герой, за развитие на мотив. Съпоставяне и различаване на нормите и ценностите, валидни в различните общности в епохата на модерността, регулиращи взаимоотношенията между индивида и общността.	
33	17/ I	Сегашно деятелно причастие. Минало страдателно причастие	Разпознава и образува сегашно деятелно и минало страдателно причастие. Спазва особеностите в правописа, в правоговора и в употребата на сегашно деятелно и на минало страдателно причастие.	Сравнява езикови единици от български език и от изучаван чужд език.	
34	17/ I	Характеристика на героите в „Радини въннения“ (Темата е за развиване на комуникативни умения)	Обяснява значенията на характеристика на герой в главата „Радини въннения“ от „Под игото“.	Съпоставяне и различаване на историческите и литературните разкази за и образи на света, създадени от различни автори.	
35	18/ I	Деепричастие	Разпознава и образува деепричастие. Спазва особеностите в правописа на деепричастие и го използва правилно и уместно.	Редактира грешки при употреба на деепричастие в текст	

36	19/ II	Минало неопределено време	Разпознава и образува формите за минало неопределено време. Уместно употребява форми за минало неопределено време съобразно ситуацията на общуване.	Сравнява езикови единици от български език и от изучаван чужд език.	
37	20/ II	Из „Принцът и просякът“ Да се родиш принц или просяк	Различава и тълкува в откъси от „Принцът и просякът“ действията и развитието на героите в сюжета.	Съпоставяне на превод от/на чужд език като форма на езиково посредничество със сбита преразка като друга форма на същото комуникативно умение.	
38	21 II /	Минало предварително време	Разпознава, образува и уместно употребява формите за минало предварително време в зависимост от ситуацията на общуване.	Осъществява самоконтрол при редактиране на грешки.	
39	22/ III	„Братчетата на Гаврош“ – Христо Смирненски Мотивът за съдбата на бездомните деца в „Братчетата на Гаврош“	Различава в „Братчетата на Гаврош“ и тълкува преживявания, настроения, състояния на героя. Различава в „Братчетата на Гаврош“ словосъчетания, в които поне една от думите е употребена с пряко значение, а другата/другите – с преносно, и обяснява значението им за изграждането на смисъла на текста.	Съпоставяне и различаване на нормите и ценностите, валидни в различните общности в епохата на модерността, регулиращи взаимоотношенията между индивида и общността.	
40	23/ III	Бъдеще време в миналото	Разпознава и образува формите за бъдеще време в миналото. Уместно употребява форми за бъдеще време в миналото съобразно ситуацията на общуване.	Сравнява и осмисля езикови единици от български език и от изучаван чужд език.	
41	24/III	„Серафим“ - Йордан Йовков Любовта към ближния	Разпознава жанрови характеристики на разказа, проявени в „Серафим“. Различава и тълкува в „Серафим“ действията и разкриването на героите в сюжета	Съпоставяне и различаване на нормите и ценностите, валидни в различните общности в епохата на модерността, регулиращи взаимоотношенията между индивида и общността.	
42	25/ III	Обява и делова покана (Темата е за развиване на комуникативни умения)	Предава информация в устна форма чрез обява и покана, включително и по електронен път.	Използва подходящи паралингвистични средства (жестове, мимики). Спазва правилата на книжовния изговор.	
43	26/ IV	Съюз. Междуметие. Частица	Разпознава съюзи, междуметия и частици в изречение. Уместно употребява съюзи, междуметия и частици в речевата практика. Владее правописа на съюзи, междуметия, частици.	Разбира зависимостта на езиковите средства от речевата ситуация и ги използва в съответствие с нея. Редактира грешки при употреба на неизменяеми части на речта. Работи в екип.	
44	27/ IV	Сбит преразка	Създава в писмена форма сбит	Самонаблюдаване и наблюдаване на съучениците,	

		(Темата е за развиване на комуникативни умения)	преразказ на разказа „Косачи“. Спазва книжовни езикови правила.	упражняване на самоконтрол при изпълняване на дидактически и/или комуникативни задачи, както и при учене с цел определяне на собствените силни и слаби страни, на собствения стил на учене.	
45	28/ IV	Еднородни части в простото изречение	Разпознава еднородни части в простото изречение. Прилага пунктуационните правила при употреба на еднородни части. Уместно използва еднородни части в текст, който създава.	Служи си с разнообразни синтактични конструкции.	
46	29/ V	Из „Автобиография“, „География“ 134. Смешното и сериозното в „География“ Гледната точка на повествователя в „География“	Обяснява функциите на повествователя за изобразяването на човека и света в откъса от „Автобиография“.	Изразяване на впечатления, чувства, настроения, мисли, позиции по проблеми с помощта на различни езици – вербален, визуален (в т.ч. и изобразителен), музикален.	
47	30/ V	Из „Малкият принц“, XXI Приятелството – най-красивата тайна	Различава и тълкува в част XXI от „Малкият принц“ действията и развитието на героите в сюжета.	Съпоставяне и различаване на нормите и ценностите, валидни в различните общности в епохата на модерността, регулиращи взаимоотношенията между индивида и общността.	
48	31/ V	Сложно съчинено изречение	Разпознава съчинителни връзки в сложното изречение. Правилно оформя пунктуационно и използва уместно сложни съчинени изречения в текст, който създава.	Разбира инструкции и работи по зададен модел. Прилага алгоритъм за синтактичен анализ.	
49	32/ V	Човекът и другите	Актуализира и обобщава знанията и уменията върху раздела „Човекът и другите“.	Съпоставяне и различаване на нормите и ценностите, валидни в различните общности в епохата на модерността, регулиращи взаимоотношенията между индивида и общността.	
50	33/ VI	Човекът и светът в художествената литература	Актуализира и обобщава знанията и уменията, придобити в часовете по литература в 6. клас	Самонаблюдаване и наблюдаване на съучениците, упражняване на самоконтрол при изпълняване на дидактически и/или комуникативни задачи, както и при учене с цел определяне на собствените силни и слаби страни, на собствения стил на учене.	
51	34/ VI	Годишен преговор	Установяване на изходното равнище на знания и учения. Проверка, оценка, самооценка.	Самонаблюдаване и наблюдаване на съучениците, упражняване на самоконтрол при изпълняване на дидактически и/или комуникативни задачи.	

Разработил:

Камелия Николова/

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВ.СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
с.Дамяница, e-mail: ou_damianica@abv.bg

Утвърдил:

Директор:

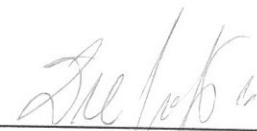

/Павел Ерменков/

Годишно тематично разпределение за разширена подготовка по математика
шести клас
2024 – 2025 учебна година

Хорариум на избираемите учебни часове: 1 час седмично/34 часа годишно

УЧИТЕЛ:

(Десислава Илиева)

1	2	3	4	5	6	7
№ на урок	№ на седмица	Тема на урочната единица	Вид на урочната единица	Очаквани резултат от обучението Ученикът:	Методи на работа	Бележка

ПЪРВИ УЧЕБЕН СРОК – 18 СЕДМИЦИ – 18 УЧЕБНИ ЧАСА

ВХОДНО НИВО

1	1	Действия с дробни	Преговор	• Умее да извършва действия с дробни. • Знае да намира числена стойност на израз.	• Аритметични действия с дробни числа.	
2	2	Действия с дробни	Преговор	• Умее да извършва действия с дробни. • Знае да намира числена стойност на израз.	• Аритметични действия с дробни числа.	

ТЕМА 1. РАЦИОНАЛНИ ЧИСЛА

3	3	Изобразяване на рационалните числа върху числовата ос	Упражнение	• Умее да изобразява рационални числа върху числовата ос.	• Чертане, измерване, изобразяване.	
4	4	Модул на рационални числа. Упражнение	Упражнение	• Знае свойствата на противоположните числа. • Знае да пресмята числови изрази с модули.	• Пресмятане на модул на рационално число. • Пресмятане на числови изрази с модули.	
5	5	Събиране на рационални числа	Упражнение	• Умее да събира рационални числа с различни знаци.	• Правило за събиране на рационални числа с различни знаци. • Решаване на задачи.	
6	6	Алгебричен сбор. Упражнение	Упражнение	• Умее да използва свойствата на действията събиране и изваждане на рационални числа за рационално смятане.	• Рационално решаване на задачи. • Практическо правило за пресмятане на алгебричен сбор.	
7	7	Събиране, изваждане и умножение на рационални числа. Упражнение	Упражнение	• Умее да пресмята числов израз. • Умее да намира числена стойност на израз. • Умее да прилага свойствата на действията за рационално смятане.	• Решаване на задачи със събиране, изваждане и умножение на рационални числа. • Намиране на числена стойност на израз	
8	8	Деление на рационални числа.	Упражнение	• Знае дистрибутивното свойство на	• Проверява верността на	

1	2	3	4	5	6	7
		Свойства. Упражнение		делението. • Умее да използва дистрибутивното свойство на делението.	дистрибутивното свойство на делението • Прилагане на дистрибутивното свойство на делението за рационално смятане.	
9	9	Действия с рационални числа. Упражнение	Упражнение	• Умее да пресмята числови изрази, съдържащи скоби и действията събиране, изваждане, умножение и деление с рационални числа. • Умее да пресмята числови изрази, съдържащи модули.	• Решаване на задачи с използване на всички изучени действия.	
10	10	Декартова координатна система. Упражнение	Упражнение	• Умее да намира образа на точка, зададена с координатите си, спрямо декартова координатна система. • Пресмята дължина на отсечка, периметър и лице на познати геометрични фигури, изобразени в координатна система.	• Намиране образа на точка, зададена с координатите си, спрямо декартова координатна система • Пресмятане дължина на отсечка, периметър и лице на познати геометрични фигури, изобразени в координатна система.	

ТЕМА 2. СТЕПЕНУВАНЕ

11	11	Намиране на числена стойност на изрази, съдържащи степени	Упражнение	• Умее да намира числена стойност на изрази, съдържащи степени.	• Пресмятане на числената стойност на изрази, съдържащи степени.	
12	12	Действия със степени. Упражнение	Упражнение	• Умее да пресмята числена стойност на изрази, съдържащи степени. • Използва дистрибутивното свойство за преобразуване на изрази, съдържащи степени.	• Пресмятане на числена стойност на изрази, съдържащи степени. • Използване на дистрибутивното свойство за преобразуване на изрази, съдържащи степени.	
13	13	Степен с нулев показател и степен с цял показател.	Упражнение	• Умее да пресмята изрази, съдържащи степени с цял показател.	• Пресмятане на изрази, съдържащи степени с цял показател.	
14	14	Питагорова теорема. Упражнение	Упражнение	• Умее да прилага питагорова теорема при решаването на задачи.	• Решаване на задачи от приложен характер.	
15	15	Обобщение на темата	Обобщение	• Знае правилата за действия със	• Подготовка за проверка и	

1	2	3	4	5	6	7
		„Степенуване“		степени и умее да ги прилага .	оценка на знанията по темата.	
16	16	Контролна работа върху темата „Степенуване“	Контрол и оценка	• Проверка и оценка на знанията на учениците .	• Решаване на тест върху темата „Рационални числа“.	

ТЕМА 3. УРАВНЕНИЯ

17	17	Решаване на текстови задачи от движение	Упражнение	• Умее да моделира ситуации при движение чрез уравнения	• Решаване на текстови задачи от движение.	
18	18	Решаване на текстови задачи от движение	Упражнение	• Умее да моделира ситуации при движение чрез уравнения	• Решаване на текстови задачи от движение.	

ВТОРИ УЧЕБЕН СРОК – 16 СЕДМИЦИ = 16 УЧЕБНИ ЧАСА

ТЕМА 4. ПРОПОРЦИИ

19	19	Отношението $a : b : c$. Упражнение	Упражнение	• Умее да решава практически задачи със знанията за пропорционално деление.	• Решаване на практически задачи с използване на знанията за пропорционално деление.	
20	20	Разчитане, организиране и интерпретиране на информация, представени чрез диаграми	Упражнение	• Умее да разчита, организира и интерпретира данни, представени чрез диаграми	• Разчитане, организиране и интерпретиране на информация, представени чрез диаграми	

ТЕМА 5. ЕЛЕМЕНТИ ОТ ВЕРОЯТНОСТИ И СТАТИСТИКА

21	21	Множества и операции с тях. Графично представяне на множества	Упражнение	• Умее да намира сечение и обединение на множества. • Знае как множествата могат да се представят графично.	• Представяне графично на множества. • Намиране на сечение и на обединение на множества.	
22	22	Вероятност на случайно събитие. Упражнение	Упражнение	• Умее да пресмята вероятност на най-просто ниво.	• Намиране на вероятност на случайно събитие като отношение на възможности.	
23	23	Графични или таблични представяния на едни и същи данни. Упражнение	Упражнение	• Умее да сравнява, съпоставя и интерпретира данни зададени по различни начини.	• Сравняване, съпоставяне и интерпретиране на данни зададени по различни начини.	

ТЕМА 6. ГЕОМЕТРИЧНИ ФИГУРИ И ТЕЛА

24	24	Геометрични фигури	Преговор	• Знае основните геометрични фигури	• Прилагане на формулите за	
----	----	--------------------	----------	-------------------------------------	-----------------------------	--

1	2	3	4	5	6	7
				• Знае формулите за P и S на основните геометрични фигури и умее да ги прилага при решаване на задачи.	периметър и лице на основните геометрични фигури	
25	25	Лице на кръг и многоъгълник. Упражнение	Упражнение	• Умее да решава задачи от лице на кръг и лице на многоъгълник.	• Прилагане на формулата за лице на кръг и многоъгълник за намиране на лицето на геометрични фигури.	
26	26	Лице на повърхнина на права призма. Упражнение	Упражнение	• Умее да решава прави и обратни задачи за повърхнина на призма.	• Решаване на прави и обратни задачи за повърхнина на призма.	
27	27	Правилна пирамида. Упражнение	Упражнение	• Знае да решава задачи за намиране лице на околна стена на пирамида.	• Решаване на задачи от пирамида	
28	28	Обем и повърхнина на правилна пирамида. Упражнение	Упражнение	• Умее да решава задачи от повърхнина и обем на правилна пирамида.	• Намиране на основните елементи на пирамида чрез прилагане на формулите за лице на повърхнина и обем.	
29	29	Лице на повърхнина на прав кръгов цилиндър	Упражнение	• Решава задачи от повърхнина на цилиндър.	• Прилагане на формулата за лице на повърхнина на цилиндър.	
30	30	Валчести тела.	Упражнение	• Умее да решава задачи от валчести тела.	• Решаване на задачи	
31	31	Контролна работа върху темата „Геометрични фигури и тела“	Контрол и оценка	• Проверка и оценка на знанията на учениците.	• Решаване на тестове върху темата „Геометрични фигури и тела“	
ГОДИШЕН ПРЕГОВОР						
32	32	Рационални числа (преговор)	Преговор	• Умее да решава задачи със свободен отговор и с избираем отговор върху действия с рационални числа	• Решаване на общи задачи върху темата.	
33	33	Степени (преговор)	Преговор	• Умее да решава задачи със свободен отговор и с избираем отговор върху действие степенуване	• Решаване на тест върху темата.	
34	34	Уравнения (преговор)	Преговор	• Умее да решава задачи със свободен отговор и с избираем отговор върху уравнения	• Решаване на общи задачи върху темата.	